

Onder spit

~ Literaire thriller ~

Per-Anton Olsson

Uitgeverij Humberjaan

Onderspit

Colofon

Copyright © 2018 Per-Anton Olsson en Uitgeverij Humberjaan
Ontwerp omslag en binnenwerk Birgit Schrama
Drukkerij Wilco

ISBN 978 90 829 3540 0
NUR 305

www.humberjaan.nl

Onder spit

~ Literaire thriller ~

Per-Anton Olsson

Uitgeverij Humberjaan

De muziek bij de songteksten uit dit boek is te beluisteren op Spotify. Scan de QR-code en ga naar de playlist. De bijbehorende clips zijn te vinden op www.homberjaan.nl

Deze zaal is zo onoverzichtelijk groot. Onafgebroken lopen en dansen mensen voor en achter me langs. Het zijn te veel prikkels. Ik houd dit alleen maar vol door me op details te concentreren. Een meisje in een oranjegeel blouseje, dat hypnotiserende bewegingen maakt met haar armen. Strikjes in allerlei kleuren in twee lange, zwarte vlechten. Een witte cowboyhoed met gouden stiksels.

Samen met mijn beste vriendin keek ik net nog naar de langzaam in elkaar overvloeiende kleuren en vormen, op een groot scherm. Gitaren snerpen, het geram op de bekkens is snoeihard. Iemand brult onverstaanbaar door een microfoon. We waren samen, maar nu ben ik haar kwijt. Daarnet danste ze nog met andere festivalgangers, zorgeloos en wulps. Nu lijkt ze opgelost in de mensenmassa.

Ik staar naar mijn blote, beschilderde buik. Ik herken turquoise en paarse wolken, en een oranje zon. Hij is niet helemaal rond, maar het moet wel een zon zijn, want hij brandt in mijn navel. Het is heet hier. Ik ga plat op mijn rug liggen op de koude, betonnen vloer. Om mij heen liggen lege sigarettenpakjes, glasscherven en peuken. Ik zie blote voeten bewegen, sandalen, laarzen, en hoop dat ik niet vertrappt word. Waar is Floor? Ze moet me hier snel weghalen.

Gelukkig komt er iemand bij me zitten. Ik zie dat hij iets zegt, maar ik versta er geen woord van. Ik knik en probeer scherp te stellen op zijn gezicht. Ik zie alleen zijn snor. Maar als ik wil uitzoomen, draait het beeld telkens weg, totdat ik alleen maar felle paarse vlekken zie. Ik merk nu dat hij boven me uittorent. Hij grijpt me stevig onder mijn armen en sjort me overeind. Hij ruikt naar wierook en zweet. Ik word bang, want ineens staan er heel veel snorren om mij heen. Ik wil wegrennen,

maar ze houden me tegen. Floor! Waar ben je? Ik voel vochtige, eeltige vingertoppen langs mijn gezicht strijken. Mijn mooie, volle lippen. De lichtroze teint, in combinatie met de zachte textuur... De jongens zijn er gek op. Maar deze kerels blijven ervan af. Anders verscheur ik hun nagels tussen mijn tanden en kluij ik hun vingertoppen kaal.

Mijn hoofdhuid brandt als de hel, doordat ze geniepig en laf aan mijn donkere lange haren trekken. Ik krijg een harde mep in mijn gezicht. Ik voel dat het bloed uit mijn neus druppelt. Overall zijn graaiende handen. Om mijn enkels en polsen, om mijn hals. Langs mijn dijen glijden ruwe vingers onder mijn lange rok naar boven. Ze grijpen mijn heupen, omvatten mijn borsten, trekken aan mijn broekje. Ik ben doodsbang en raak in paniek. Maar de hand op mijn mond zorgt ervoor dat ik geen kik kan geven. Mededogen hoef ik niet te verwachten. Ze besmeuren en bevleken me van top tot teen. Ik huil geen seconde, dat gun ik ze niet. Ik krijs en schop en krab ze waar ik kan. Maar het is zinloos, ze zijn met te veel en hun doel is duidelijk.

Door mijn oogwimpers heen zie ik haar eindelijk. Floor, redder in nood. Maar ze komt niet naar me toe. Vanaf haar vlakke hand blaast ze een zoen in mijn richting en steekt dan grijnzend twee duimen omhoog. Dan draait ze mij de rug toe. Zo eenzaam heb ik me nog nooit gevoeld.

Donderdag 9 november

‘Die Nederlandstalige liedjes hoeven voor mij niet zo. Mag ik een andere zender opzetten?’

‘Je doet maar. Er zijn trouwens bijna geen mooiere teksten geschreven dan deze.’ Terwijl ze stilstonden voor het stoplicht, zong Candy hardop mee met Het Goede Doel:

*Steeds als ik
Weer heel dichtbij je kruip
Dan geef je me spontaan
Een dikke kus*

Stendert keek zijn zus aan vanaf de rijdersstoel.

Ze klikte de ruitenwissers van de luxe Mercedes aan. ‘Wat zit je te kijken?’

Stendert gaf geen antwoord, maar begon lukraak keuzezenders in te drukken.

*Upside inside out
She’s livin’ la vida loca*

‘Hé leuk, de nieuwe Ricky Martin! Die is tenminste niet zo stoffig.’ Hij draaide de volumeknop open. Candy keek intussen strak naar de weg. De ruitenwissers zwiepten op hoge snelheid. Hij wist dat ze zich kapot ergerde.

‘Jij weet de route, hè?’ schreeuwde ze boven de muziek uit.

Stendert viste de wegenkaart uit zijn rugzakje en wreef even over zijn ongeschoren kin. ‘Even kijken... we zijn vlak bij Utrecht,

dadelijk moet je voorsorteren voor de A12 richting Arnhem. En straks neem je de afslag naar Bunnik, en daarna...'

'Dat onthoud ik allemaal niet.'

Ineens irriteerde de zorgeloze latinopop van Ricky Martin hem mateloos. Hij draaide de radio uit. Alleen de dieselmotor van de Mercedes en het zwikken van de wissers was nu nog hoorbaar. Zwijgend reden ze over de snelweg. De richtingaanwijzer klikte toen Candy rechts voorsorteerde voor de afslag. Stendert deed zijn ogen dicht.

*En de klok zegt tik, tik
Tikt al mijn uren weg
Voor wie wacht komt
Alles steeds te laat*

Hij schraapte zijn keel. 'Is dit niet een veel te rigoureuze methode? Wat moet ik daar, tussen allemaal mensen die ik niet ken?'

Candy lachte smalend. 'Volgens mij ben je een volwassen kerel van bijna veertig. En doe je ogen eens open, je moet me helpen met navigeren.'

Stendert sperde zijn ogen overdreven wijd open. 'Ik ben 37, dat weet je toch?'

'Zeker.' Ze trapte het gaspedaal diep in.

'Je mag hier maar tachtig, hoor!'

'Nou én. Luister, we hebben dit vaker besproken. Het is nu bijna vijf maanden geleden dat...'

'Vier maanden en dertien dagen,' verbeterde Stendert haar.

'Het is bijna vijf maanden geleden dat je uit het ziekenhuis bent ontslagen. Intussen ben je je baan kwijtgeraakt en zie je

bijna niemand meer. En je betweterige gedrag is onuitstaanbaar. Je wilt je door niemand laten helpen. Die psycholoog...'

'Pure geldverspilling.'

'Het was de beste die ik kon vinden. Je accepteert geen hulp, Stendert. Dus zul je jezelf moeten helpen, anders moet ik je binnenkort uit de goot rapen. Of erger.' Candy zuchtte diep en minderde vaart. 'Hier rechtsaf?'

'Klopt. Rustig aan, je hebt hier weinig zicht door al die bomen en die harde regen.' Stendert knipte de binnenverlichting aan en tuurde op de kaart. 'Straks de tweede links.'

Candy keek hem vlug aan. 'Ik ben echt bang dat de politie straks een keer bij me aanbelt. "Goedenavond. Klopt het dat Stendert Sadowski uw broer is?"'

Stendert snoof en verstopte zijn gezicht achter de wegenkaart.

'Ga aan de slag met jezelf,' vervolgde Candy. 'Vandaag nog. Anders donder je van je voetstuk. En neem je Finneke en mij in je val mee.'

Stendert trok de wegenkaart met een ruk omlaag. 'Nu je toch over Finneke begint... Ik hoor al maanden niets van ons eigengereide jongste zusje. Ik denk dat ze de hele dag in haar winkeltje met bejaarde overwintersaars aan het klessebessen is. Overdag een beetje flamencojurken en castagnetten verkopen, 's avonds een terrasje doen, glaasje sangria drinken met een toffe Spanjaard... Nee hoor, onze Finneke maakt zich geen seconde zorgen om mij.'

Candy klikte de richtingaanwijzer aan en draaide een smal bospad op, dat aan beide kanten omgeven werd door statige eikenbomen met daarachter een brede sloot. 'Zitten we nog goed?' Ze moest strak op de weg blijven kijken om niet in de

modderige berm te belanden. ‘Het gaat niet om Finneke, het gaat om jou. Ik bedoel alleen maar te zeggen...’

‘Kijk uit!’ Stendert gaf een ruk aan het stuur, Candy ging vol op de rem staan. De Mercedes zwabberde kort van links naar rechts en kwam tot stilstand in de zachte berm, precies tussen twee bomen in.

De motor was afgeslagen. Het was doodstil in de auto. Candy keek verwaasd voor zich uit. ‘Wat doe je nou?’ zei ze zachtjes. ‘We waren bijna in de plomp beland.’

‘Zag je het dan niet? Dat beest? Het rende vlak voor onze auto de weg op!’

Candy keek verbaasd opzij. ‘Ik heb helemaal niets gezien...’

‘Ik zag een enorm bruin gevaarte, met een groot gewei...’

Ze legde haar hand op Stenderts bovenbeen. ‘Je bent krijtwit. Neem wat water.’ Ze reikte hem een halfvol plastic flesje aan.

Hij draaide de dop los en nam met bevende handen een paar ferme slokken.

Candy wreef in haar ogen. ‘Met mij gaat het goed, fijn dat je het vraagt.’

Stendert wilde zijn hoofd tegen haar schouder leggen, maar dat liep uit op een heel onhandige manoeuvre, doordat ze allebei hun gordels nog om hadden.

Ze duwde hem snel weer van zich af. ‘We gaan verder.’

Na nog een paar minuten over onverharde hobbelweggetjes gereden te hebben – overal lagen plassen water – zagen ze langs de weg een bordje met daarop de tekst DE BLAUWE LUIKEN met daaronder een pijltje naar links.

De Mercedes draaide het erf op, het grind knarste onder de rubberen banden.

Stendert frummelde aan de boord van zijn overhemd en trok nerveus aan zijn trui. ‘Zullen we maar teruggaan? Ik wil hier niet zijn.’

Candy had net de motor uitgezet, toen er ineens hard op de ruit werd getikt. Stenderts nekharen stonden recht overeind. Een man met een woeste baard in een donkerblauwe regenjas stond door het autoruitje naar binnen te loeren.

‘Jullie kunnen hier niet parkeren!’ riep de man, met zijn voorhoofd tegen het glas gedrukt. ‘Er komt zo een vrachtwagen! Om stenen te lossen!’

Candy draaide rustig haar raampje open. ‘Geen paniek, ik ben zo weer weg.’ De man wierp hen nog een korte vernietigende blik toe en maakte zich toen uit de voeten.

‘Hmm, een aparte ontvangst,’ zei Candy, die haar gordel los klikte en uitstapte. Ze maakte de kofferbak open. ‘Kom,’ riep ze. ‘Ik sta hier in de regen. Help eens even sjouwen.’

Stendert zat als vastgenageld op de passagiersstoel. Hij moest al zijn wilskracht aanwenden om de gordel los te maken, zijn discman te pakken en zich uit de auto te hijsen. Candy stond al bij de ingang met zijn weekendtas en zijn paraplu. Met zijn rolkoffer trok hij een slingerend spoor in de natte, dikke grindlaag. Candy praatte met een vrouw in een strakke, gebleekte spijkerbroek. Ze was van middelbare leeftijd, schatte hij. Met lood in zijn schoenen liep hij op de vrouw af, die hem zwijgend begroette. Ze keek hem vriendelijk aan en gaf hem een slappe hand.

‘Kom snel binnen. Ik haal de sleutels. Momentje.’

Stendert wreef het regenwater van zijn gezicht en keek Candy smekend aan. Ze leek niet onder de indruk.

‘Nou, broer, succes ermee. Ik bel je nog.’

Hij trok een pruillip. ‘Loop je mee naar mijn kamer?’

‘Nee, ik moet op tijd terug zijn.’ Ze omhelsde hem kort, waarna ze zich omdraaide en snel wegliep.

De vrouw was inmiddels terug. Ze was buiten adem. Onder haar glanzende, zwarte blouse zag hij haar borstkas snel op en neer gaan. Ze haalde haar hand door haar lange, donkere krullen, die op sommige plekken grijs begonnen te worden.

‘Meneer... eh...’

‘Sadowski is de naam. Lastige naam. Zeg maar gewoon Stendert.’

‘Eerste etage. Eerste deur rechts. Witte deur. Mijn naam is Maria. Handig om te weten. Misschien.’

Ma-ri-a

You've gotta see her

Go insane and out of your mind

La-ti-na, Ave Maria

A million and one candle lights

De vrouw gaf hem aarzelend de sleutels. ‘Het witte label... is van je kamerdeur.’ Haar mond stond open, hij hoorde haar longen piepen. Gauw liep hij naar de trap en begon zijn bagage naar boven te zeulen. Hij was halverwege toen hij iemand de trap af hoorde denderen. De man botste lomp tegen Stendert op, die ternauwernood zijn rolkoffer in bedwang kon houden. De man haastte zich verder de trap af, zonder een woord van excuus. Stendert keek hem hoofdschuddend na. De haastige man was extreem groot en gespierd, en had lang haar. Een plastic tasje, waar een rol kabeldraad uit stak, bungelde in zijn rechterhand. De gang waar hij op uitkwam, was smal en donker. Links en rechts zag hij deuren in verschillende kleuren. Meteen om de

hoek liep nog een trap verder omhoog. De witte deur moest die van zijn kamer zijn. In sierlijke letters had iemand er *White Rabbit* op geschilderd.

And if you go chasing rabbits

And you know you're going to fall

Hij draaide de deur van het slot en betrad de kamer. Die was sober maar gezellig ingericht. Wat hem meteen opviel waren de merkwaardige, hoge ramen. Hij moest op zijn bed staan om naar buiten te kunnen kijken. Ook de gordijnen sprongen in het oog. Hij bekeek de zwarte gordijnstof eens goed en zag dat er witte konijnen en doodshoofden op waren geprint. Die konijnen snapte hij, maar die schedels? Hij ging aan het houten tafeltje zitten. Er stonden drie witte glaasjes met geurkaarsjes erin. Hij rook eraan en kreeg een enorme niesbui.

Nadat hij al zijn kleren had ingeruimd, merkte hij dat hij honger had. Hij ging naar beneden en deed de eerste de beste deur open. Hij belandde in een ruime L-vormige kamer, die gedomineerd werd door een grote comfortabele bank, een paar klassieke luxe zitstoelen en een oase van kamerplanten. Er was al iemand in de kamer. Voor de open haard zat een vrouw gehurkt, met haar rug naar hem toe. Stendert keek toe hoe ze snel en efficiënt het vuur aanmaakte. Met korte, licht venijnige handelingen maakte ze propjes van stukjes krant, legde er kleine takjes op en stak het geheel aan met een lange lucifer. Toen het begon te fikken, liet ze het vuur hoog oplaaien door er een paar dennenappels op te leggen, en even later een paar grotere stukken hout. Teverden knikkend kwam ze overeind en veegde ze haar handen af aan haar paarse tuniek, waaronder ze een strakke

legging droeg. Pas toen besteedde ze aandacht aan Stendert, die inmiddels op de grote bank was gaan zitten.

‘Ik heb heus wel gemerkt dat er iemand naar me zat te kijken. Met wie heb ik het genoegen?’ De vrouw was blond, had volle lippen en knalblauwe ogen.

‘Ik ben Stendert.’

De vrouw stak haar hand uit. ‘Elena.’ Ze plofte naast hem op de bank en ging met haar benen kruislings voor zich gevouwen zitten, met haar gezicht naar hem toe. Ze was niet meer de jongste, zag hij aan de rimpels rondom haar ogen, maar haar motoriek was die van een jong meisje. ‘Ik verblijf hier af en toe om te schrijven.’

‘Een boek?’

‘Ah, nee, ik componeer muziek. Niet dat er veel zaad mee in het bakje komt. Maar het is plezant om te doen.’

Stendert genoot van haar Vlaamse tongval. ‘Juist. Dat is heel wat anders dan ik doe.’

‘Ah juist.’ De vrouw vroeg gelukkig niet door. Zijn bureau had hij maanden geleden leeggeruimd. Zijn gereedschap en apparatuur lag weg te stoffen in de bergruimte van zijn kleine appartement in Groningen.

Elena legde kort haar hand op zijn knie. ‘Ik hoop dat het u bevalt hier. Het is een oud pand, hè. Er was jarenlang niets aan gedaan voordat Maria hier vorig jaar introk.’

‘Die eigenaresse? Wat is er met haar aan de hand, ze was na het ophalen van mijn sleutelbos helemaal uitgeput.’

Elena knikte. ‘Ze kan inderdaad niet veel werk verzetten. Gelukkig heeft ze hulp. Juffrouw Ditte doet het huishouden en juffrouw Kat helpt met opknappen.’

Plotseling sprong Elena soepel van de bank en legde een houtblok op het vuur. Stendert stond ook snel op. Deze vrouw zat te dicht bij hem; daar werd hij nerveus van. Hij kuierde naar een uitbouw met erker, van waaruit je zicht had op de tuin. In de strak afgestoken borders die de siertuin omkaderden, herkende hij roze en wit bloeiende cosmos en knalpaarse herfstasters. Elena kwam weer naar hem toelopen. Ze was niet bepaald slank te noemen, maar ze bewoog heel licht. Waarschijnlijk deed ze aan yoga of gymnastiek. Ze kwam alweer te dicht bij hem staan. ‘Voor de tuin wordt goed gezorgd. De tuinman is vorige week begonnen met het bouwen van een broeikas. Deze winter wil hij ook nog een terras aanleggen. Hij is de jongste niet meer, hè. Ik krijg bijna medelijden als ik hem zie lopen met zijn kruiwagen en zijn pierewiet.’

‘Pierewiet?’

‘Zo’n karretje, eh, steekwagentje heet dat in het Nederlands geloof ik.’

De tuinman, dat was natuurlijk die baardmans die mij zo sympathiek onthaalde, dacht Stendert.

‘Het draait in het leven allemaal om evenwicht. Niet te hard werken, niet te veel met het hoofd willen doen. Dat zijn de twee meest gemaakte fouten door mensen.’ Ze legde even haar hand op zijn onderarm.

Stendert wreef met zijn hand onder zijn kriebelende neus, zodat hij van haar aanraking verlost was.

‘Veel mensen voelen wel verdriet, maar herkennen het niet. Ze stoppen het weg en uiten hun ongeluk dan in agressief gedrag. Of raken in zichzelf gekeerd.’

Hij keek haar voor het eerst eens goed aan. Ze had een heldere, vitale blik. Nu zag hij ook de gelijkenis. Vorig week nog

had hij foto's van haar gezien, twintig jaar nadat ze haar grootste successen had behaald met *I'm gonna love you too* en natuurlijk *Denis*. Het was treffend. Dezelfde kittige, lichte *overbite*, de iets omhoog krullende mondhoeken, en dat in combinatie met die heldere, maar tegelijkertijd ook melancholische blik...

‘... naar mensen kijken. Ik heb best wat meegemaakt in mijn nog betrekkelijk korte leventje. Dat vertel ik nog weleens. Als we elkaar wat beter kennen.’

Stendert knikte. ‘Een ander keertje. Ik ben moe van de reis, en ik moet altijd wennen aan een nieuwe plek.’

‘En aan nieuwe mensen. Heb ik gelijk of niet? Het introverte type, hè. Dat had ik allang gezien. Hoe lang blijft ge, als ik vragen mag?’

‘Ik blijf hier tot ik minimaal een paar spaden diep heb gegraven. Lukt dat niet, dan ben ik snel weer vertrokken.’

Elena keek hem korte tijd verbaasd aan. ‘Ah. Nou ja, Herman kan best wat hulp gebruiken inderdaad. Wat misschien handig is om te weten: dadelijk wordt een eenvoudige broodmaaltijd geserveerd in de eetkamer. Ik eet zelf op mijn eigen kot. Ik moet morgen al een eerste opzet voor een compositie inleveren.’ Elena was alweer onderweg naar de bank, waar ze zich behaaglijk nestelde en haar ogen sloot. Hij liep aarzelend naar de deur. ‘Weet u trouwens op wie u ontzettend veel lijkt?’

Elena draaide haar hoofd om. Haar ogen waren nog steeds dicht. Ze gaf geen antwoord.

‘Op Deborah Harry. U weet wel, die zangeres van Blondie, uit de tijd van de New Wave, eind jaren zeventig.’ Zonder haar reactie af te wachten, trok hij snel de deur achter zich dicht.

Op de grote, ronde tafel stonden broodjes, verschillende soorten beleg, een hartige taart en een pan soep. Stendert schonk water voor zichzelf in, ging zitten en sneed een stuk taart af.

Even later verscheen een meisje in de deuropening, met een fles rode wijn in haar hand. Ze liep direct op hem af. ‘Hoi, ik ben Azra,’ zei ze opgewekt. ‘Ik heb zelf maar drank meegenomen, want die krijg je hier meestal niet. Net gearriveerd?’

Hij knikte. ‘Een paar uur geleden. Ik heet Stendert.’

Het meisje maakte geen aanstalten om hem een hand te geven, ze was druk met inschenken. Ze schonk de glazen vol, overhandigde hem een glas, ging een stukje verderop aan tafel zitten en hief het glas. ‘Proost. Al kennisgemaakt met iedereen?’

‘Ik weet niet wie hier allemaal woont. Maar de eerste die ik zag was een chagrijnige tuinman in een regenjas.’

Azra schoot in de lach. ‘Herman! Ja, dat is een rare kwibus. Maar hij is wel een vakman, hoor.’ Stendert knikte. Hij nam de jonge vrouw, die nu aan een droog broodje knaagde, zorgvuldig in zich op. Ze had een licht getinte huid. Haar zwarte, lange krullen waren in een staart gebonden. ‘En Maria heb ik natuurlijk gesproken. En daarnet ook ene Elena.’

Azra’s ogen lichtten op. ‘Ja, dat is mijn moeder.’

‘Dat geloof ik niet. Jullie lijken totaal niet op elkaar.’

‘Toch is het zo. Mijn vader is Algerijns, ik lijk veel meer op hem. Mijn broertje lijkt trouwens wél heel erg op mijn moeder. Zo af en toe word ik helemaal gestoord van haar. Ze stuurt steeds berichtjes om te checken of ik nog wel studeer, of ik al thuis ben, of ik bezoek heb.’

‘Als je daar zo’n last van hebt, wat doe je hier dan? Ga lekker in de kroeg zitten. Ver uit de buurt van je moeder.’

‘Ik ben hier echt niet vaker dan nodig. Ik had hier toevallig een afspraak. Het ging over een moord.’ Ze keek hem uitdagend aan. Haar lichtbruine ogen glommen.

Stendert schoot in de lach. ‘Je wilt je moeder laten omleggen begrijp ik?’

Ze sloeg haar armen over elkaar en keek gespeeld verontwaardigd. ‘Natuurlijk niet. De bedoeling is dat we iets in scène zetten, met een etalagepop.’

Stendert keek haar vragend aan. ‘Ik snap er niets van. Leg eens uit.’

‘Het gaat om een fotoshoot.’

‘En waarom leen jij je daarvoor?’

‘Kat wil graag dat ik meedoe. Maar ik weet het nog niet.’

‘Kat? Die naam heb ik eerder gehoord. Is dat degene die hier de styling doet?’

‘Klopt. Ze is ook fotograaf.’ Op Azra’s voorhoofd verschenen rimpels. ‘Ik denk dat ik ja ga zeggen.’

Azra gaat met een vlijmscherp keukenmes het object te lijft. Haar ogen spuwen vuur, haar handen trillen van frustratie en agressie. Het spierwitte, uitdrukkingloze gezicht van de pop zit inmiddels vol messteken. Nu is de romp aan de beurt...

‘Wat kijk je ineens agressief,’ zei Azra lachend. ‘Je kaken staan helemaal strak.’

Stendert kuchte. Hij wilde net iets zeggen, toen iemand met kordate passen de eetkamer in kwam lopen.

‘Alles naar wens?’ Een vrouw met een zwart schort om kwam bij de tafel staan, met haar handen op haar rug. Ze was klein van stuk, slank, en had kort, pikzwart haar. Geverfd, vermoedde

hij. Ze was jonger dan hij van een hulp in de huishouding zou verwachten. ‘Het smaakt allemaal prima,’ zei Stendert beleefd. En weg was de huishoudster weer. Stendert kreeg een onbehaaglijk gevoel.

‘Typisch Ditte,’ zei Azra, die opkeek van haar telefoontje. ‘Verwacht van haar geen gezellig praatje.’

Stendert nam nog een slok wijn. ‘Werkt ze hier al lang?’

‘Vanaf het voorjaar meen ik. Ze is onmisbaar. Maria heeft zelf geen puf om ontbijt te maken en te koken.’

‘Heeft ze iets onder de leden?’

‘Dat moet wel. Mijn moeder heeft Maria aangeboden om samen yoga en balansoefeningen te doen. Maar ze weigert pertinent. Alsof ze zich erbij heeft neergelegd dat ze chronisch ongezond is.’

‘Aan de rimpels in haar gezicht te zien, denk ik dat ze een wild leven heeft gehad. Misschien betaalt ze daar nu de tol voor.’

Het bleef even stil. ‘Zou kunnen. Maar zo oud is ze nog niet. Ken je Maarten al, haar zoon? Hij helpt haar met allerlei technische klusjes.’

‘Dat is zeker die lummel die mij bijna omverliep.’

Azra lachte. ‘Dat moet hem zijn. Hij is nogal grof in de omgang. Maar hij doet wel nuttig werk, af en toe.’

‘Het lijkt hier wel een commune. Zijn er ook nog normale gasten, net als ik?’

Azra dronk haar glas leeg. ‘Volgens mij niet, nee. Weet je, Maria ziet het liefst dat iedereen iets bijdraagt. Als je langer blijft, zal ze jou vanzelf vragen om een taak op je te nemen. Maar niet iedereen woont hier de hele tijd, hoor. Kat heeft een flatje in Utrecht Overvecht, net als ik. En Herman woont in Bunnik.’

‘Wat studeer jij eigenlijk?’

‘O, ik doe de School voor Journalistiek. En wat doe jij hier in je eentje? Vakantie vieren?’

‘Nou, ik...’ Ineens liep Azra de eetkamer uit, terwijl ze driftig op haar mobieltje aan het typen was.

Stendert bleef alleen achter. Maar al snel hoorde hij de stem van de huishoudster weer achter zijn rug. ‘Bent u uitgegeten?’

Zonder het antwoord af te wachten, begon ze alle etensresten en de borden en kopjes op een dienblad te zetten. Plotseling keek ze op. Ze keek hem strak aan, met opengesperde ogen. Stendert verstijfde en kreeg kippenvel over zijn hele lijf. Die ogen! Kobaltblauw, met daarbinnen een lichtere, grijswitte rand om de grote, zwarte pupillen...

Het meisje ligt daar maar op straat, roerloos, midden op het kruispunt, met open ogen. Ze staren schijnbaar langs hem heen, maar kijken hem tegelijk verwijtend aan. Wat doe je me aan, vraagt Jane mij met haar ogen. Wat doe je mijn mama en mijn papa aan? Ik ben er nog maar net, en nu moet ik alweer weg, doordat jij mij van deze mooie aarde lanceert. Mijn pappie en mammie houden zoveel van me, ik gun ze dit verdriet niet. Hun leven zal voor altijd grauw zijn, nooit meer zullen ze kunnen genieten van de felle kleuren van mijn gebloemde zomerjurkjes, de diepblauwe kap van het lampje boven mijn bed waarvan de gouden sterren glinsteren als je het licht aanknipt. Ik wil balletdanseres worden, weet je dat? Mijn ouders zouden gegloeid hebben van trots na mijn eerste officiële voorstelling, ze zouden me overal naartoe gebracht hebben, het hele land door en later naar het verre, koude Rusland. Mijn danscarrière zou op de eerste plaats hebben gestaan voor hen.

Ze zouden alles voor mij over hebben gehad, ook later, als ik zou trouwen en dan weer zou scheiden, zouden ze goed voor hun kleinkinderen hebben gezorgd. Als het moment daar was gekomen, zou ik mooie woorden hebben gezegd op hun uitvaart en ze liefdevol hebben begraven, en mijn kinderen altijd hebben voorgehouden dat ze een voorbeeld moesten nemen aan hun opa en oma, en als ze het niet meer wisten in het leven hadden ze zich alleen maar hoeven afvragen wat opa of oma gedaan zou hebben. Maar jij, jij pakt ze dit allemaal af. Je kunt spijt hebben, medelijden, je kunt je schuldig voelen. Mij krijg je er niet mee terug. Het is intens gemeen, het had niet gehoeven als je maar normaal had gedaan. Dan was dit niet gebeurd en was ik intussen al met mijn dansles begonnen; die les waar ik, Jane, de hele week naar uitkijk.